

Svenska Jägareförbundet

Avskjutningsrapportering VÄSTMANLAND

Tillförlitlig avskjutningsstatistik, som är jämförbar över tid, är en av grundstenarna i en faktabaserad viltförvaltning. Ett stort tack riktas till er som bidragit genom att skicka in uppgifter om fällt vilt.

Foto: Madeleine Lewander

AVSKJUTNINGSRAPPORT: 1 JULI 2024 - 30 JUNI 2025

Jägaren lämnar rapport på fällt vilt till den i jaktlaget som ansvarar för rapporteringen, vilken i sin tur sammanställer detta till en rapport för hela jaktlaget. Möjlighet finns nu också för jaktlagets medlemmar att använda en app kopplad till Viltdata. Varje jaktlag i Viltdata har en unik jaktlagsnyckel för ändamålet. För mer information och statistik se www.viltdata.se

Svenska Jägareförbundet har sammanställt avskjutningsstatistik sedan 1939. Jägarkårens rapportering gör det möjligt att följa viltstammarnas tillstånd och utveckling, den är ett viktigt underlag i den lokala och regionala viltförvaltningen.

Inrapporterade uppgifter för enskilda områden särredovisas inte - de utgör endast underlag för skattning av avskjutningen och en beräkning av viltstammarnas utveckling på jaktvårdskrets- och länsnivå.

På www.viltdata.se finns all avskjutningsstatistik samlad där intresserade kan se och hämta önskade uppgifter.

VÄSTMANLANDS LÄN

RAPPORTERINGEN FÖR JAKTÅRET 2024-2025

För att stärka kvaliteten på statistiken strävar Jägareförbundet efter ökad rapporteringsvilja och därmed bättre täckningsgrad. Även årets rapporteringen har varit på hög nivå liksom föregående år. Det kan bli fler jägare och jaktlag som rapporterar så påminn varandra om vikten av att rapportera skjutet vilt.

Det finns flera syften att rapportera in sin avskjutning. Viltövervakning ger en möjlighet att följa viltstammarnas tillstånd och utveckling och kan därmed ge en fingervisning om hur man kan anpassa sin förvaltning under nästkommande år. Något som också blir allt viktigare är att vi som jägare kan visa på jaktens långsiktiga hållbarhet. Som jägare är det att visa sitt ansvar för jakten att rapportera fäلت vilt.

I denna avskjutningsrapportering behandlas övrigt vilt. Statistik över fällda älgar sker via Länsstyrelsen och redovisas på annat sätt.

Not gällande samtliga kurvdiagram i denna rapport: skuggade fält visar 95 % trolighetsintervall för skattat antal av respektive art. Detta innebär det område där det sanna värdet finns i 95 fall av 100, medan skattat antal visar det mest troliga värdet.

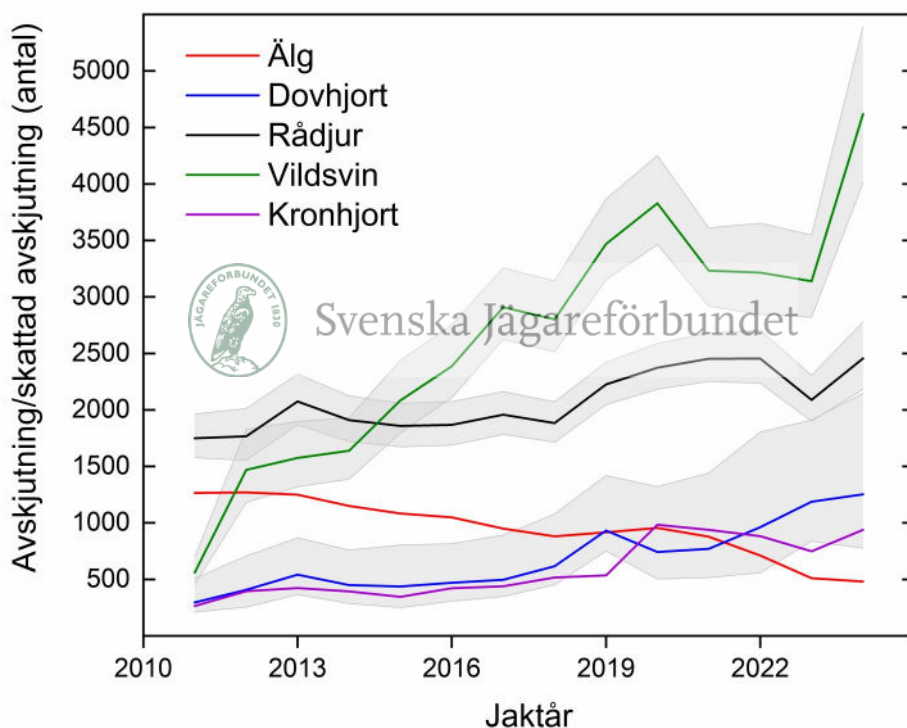
Foro: Lars Björk

JAKTENS MÅNGFALD INOM VÄSTMANLANDS LÄN

Inom Västmanlands län, fälls årligen ett stort antal arter både då det gäller däggdjur och fåglar. I stort sett 60% av det nedlagda viltet i länet utgörs av klövvilt vilket också är den dominerande jaktutövningen. Klövviltsjaktens utförande varierar dock stort i länet, där älgen dominerar jakten i norra delarna medan vildsvin och kron- och dovhjort utgör de vanligaste viltet i södra delarna. Älgstammens antal har de senaste åren ökat något under de senaste åren. Från att ha varit det dominerande klövviltet är det i dagsläget det klövvilt som det fälls i lägst antal. Sedan några år tillbaka är vildsvin det klövvilt som fälls i högst antal i länet vilka också varierar mest mellan åren.

För mindre däggdjur minskar avskjutningen för många arter vilket nog till stor del kan förklaras av att allt mer tid läggs på klövviltsjakten. Räv är det småvilt som fälls i högst antal följt av grävling, hare och bäver.

Avskjutning klövvilt, Västmanlands län 2011/2012-2024/2025

Källa: Svenska Jägareförbundet viltövervakning och Länsstyrelsen Västmanland

Svenska Jägareförbundet

Art	Avskjutning	95 % trolighetsintervall	Antal jämfört med 2023/2024
KLÖVVILT			
Dovhjort	1252	(776 - 2146)	+65
Kronhjort	900		+154
Rådjur	2456	(2182 - 2778)	+368
Vildsvin	4618	(4009 - 5394)	+1480
Älg	481		-29
STORA ROVDJUR			
Lo	7 (L)		0
Varg	6 (L) + 2 (S) = 8		+2
ÖVRIGA DÄGGDJUR			
Bäver	356	(289 - 448)	+143
Fälthare	260	(202 - 340)	+59
Grävling	400	(326 - 499)	+91
Iller	0	(0 - 5)	-2
Rödräv	1087	(920 - 1288)	+262
Skogshare	20	(13 - 36)	+12
Skogsmård	63	(43 - 98)	+9
FÅGLAR			
Fasan	6	(5 - 471)	+3
Fiskmås	10	(0 - 105)	-4
Grågås	194	(110 - 405)	+27
Gräsand	1055	(740 - 1991)	+338
Kaja	1230	(907 - 1815)	+272
Kanadagås	148	(84 - 293)	-36
Knipa	8	(7 - 21)	+7
Kricka	28	(18 - 103)	+4
Kråka	328	(210 - 521)	+29
Morkulla	9	(6 - 29)	+3
Nötskrika	224	(136 - 397)	+86
Orre	50	(31 - 86)	+28
Rapphöna	10	(10 - 90)	+5
Ringduva	814	(520 - 1373)	+145
Skata	260	(178 - 410)	+64
Tjäder	47	(34 - 66)	+18

*L= fällda under licensjakt, **S= fällda under skyddsjakt

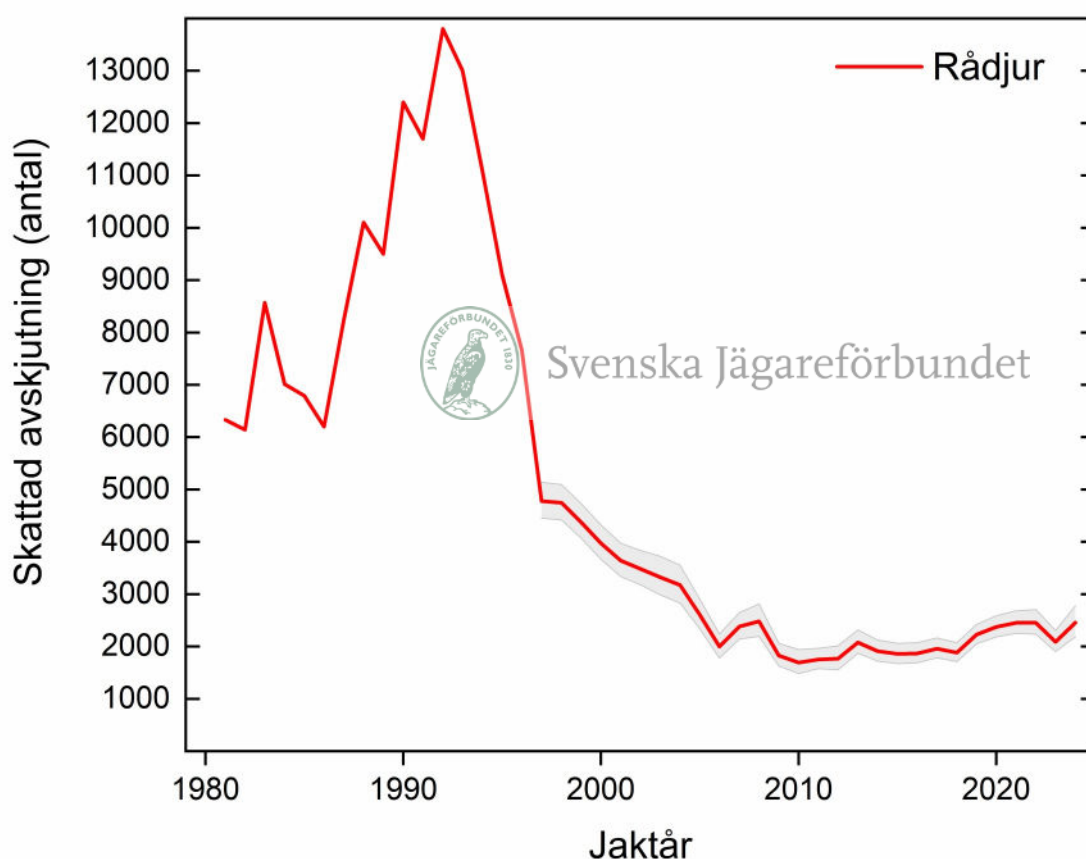
Tabell: Skattat antal fällda vilt jaktåret 2024-2025 i Västmanlands län

Källa: Svenska Jägareförbundet viltövervakning, Länsstyrelsen samt Naturvårdsverket

AVSKJUTNING RÅDJUR VÄSTMANLANDS LÄN

Avskjutningen av rådjur ökade något jämfört med föregående år vilket delvis förklaras att jakten i svinpestområdet åter fick genomföras där inga rådjur fälldes året innan. Sett över den senaste tioårsperioden är rådjursavskjutningen dock relativt stabil med årliga fluktuationer. Anledningen till variationen kan vara flera men vintrar, predation och andra faktorer som påverkar rådjursstammen har sannolikt stor inverkan. Bryter man ner avskjutningen på krets nivå så är avskjutningen högst i de södra delarna av länet för att gradvis minska norrut. Konkurrens med dovhjort skulle kunna vara en bidragande faktor, en annan är färre rådjurshundar då länet berörs av allt fler vargrevir där hundanvändningen minskar efter rådjur.

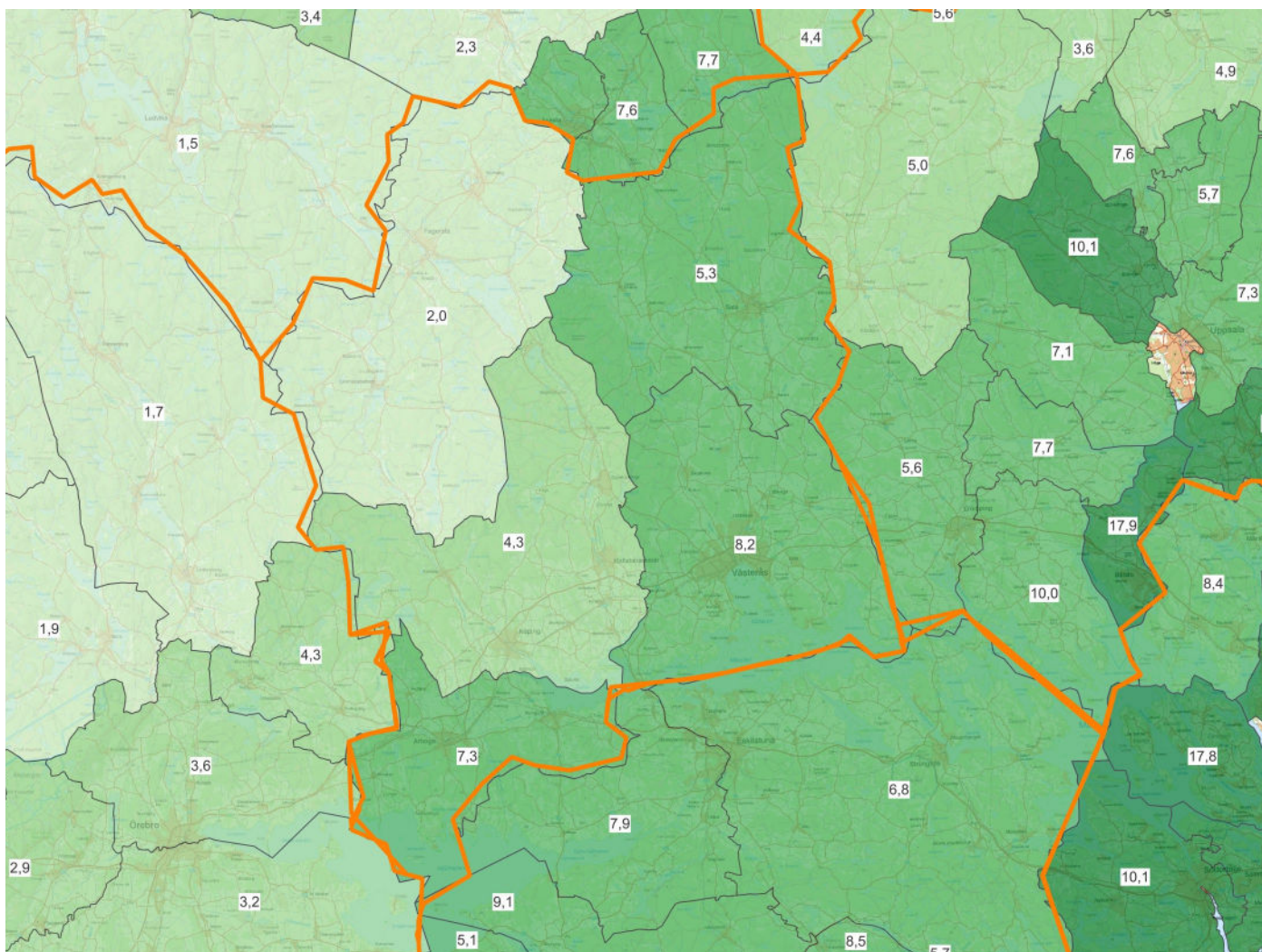

Avskjutningen av rådjur i Västmanlands jaktåret 1980/81-2024/2025

Källa: Svenska Jägareförbundet viltövervakning.

Avskjutning Rådjur

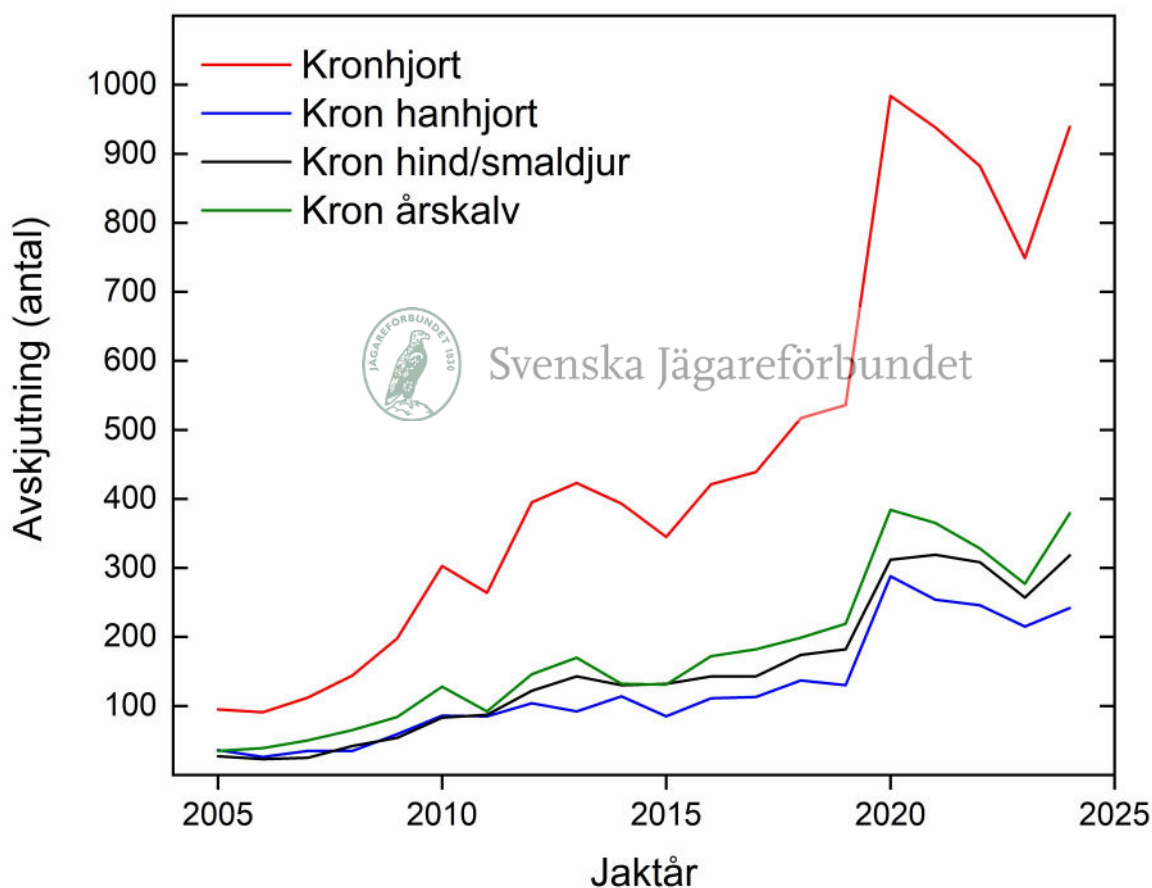
Avskjutningen rådjur, antal/1000 ha, kretsvis i Västmanlands län jaktåret 24/25.
Källa: Svenska Jägareförbundet viltövervakning

AVSKJUTNING KRONHJORT VÄSTMANLANDS LÄN 2024/2025

Antalet fällda kronhjortar är nu tillbaka på samma nivå som innan svinpesten, 2023-24. Det är bra fördelning mellan ålder och kön för länet totalt med 26% hjort, 34% hind och 40% kalv. Detta varierar dock mellan kronskötselområden men är viktig för att er-hålla en biologiskt bra balans i stammen.

Kronhjorten finns snart i hela länet och är numer en viktig jaktlig art som kräver en god förvaltning. Fyllnadsgraden mot skötselplanerna är 85% vilket är bra.

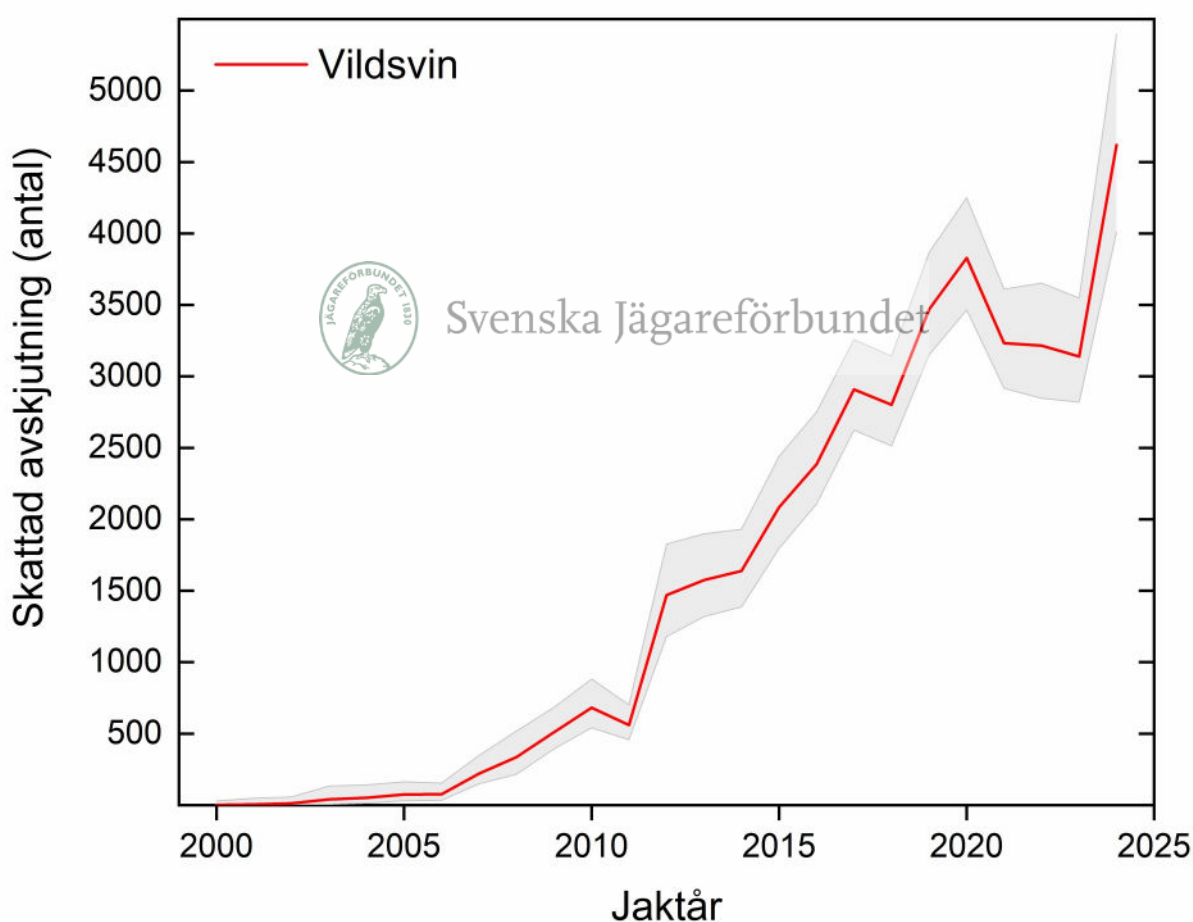

AVSKJUTNING VILDSVIN VÄSTMANLANDS LÄN 2024/2025

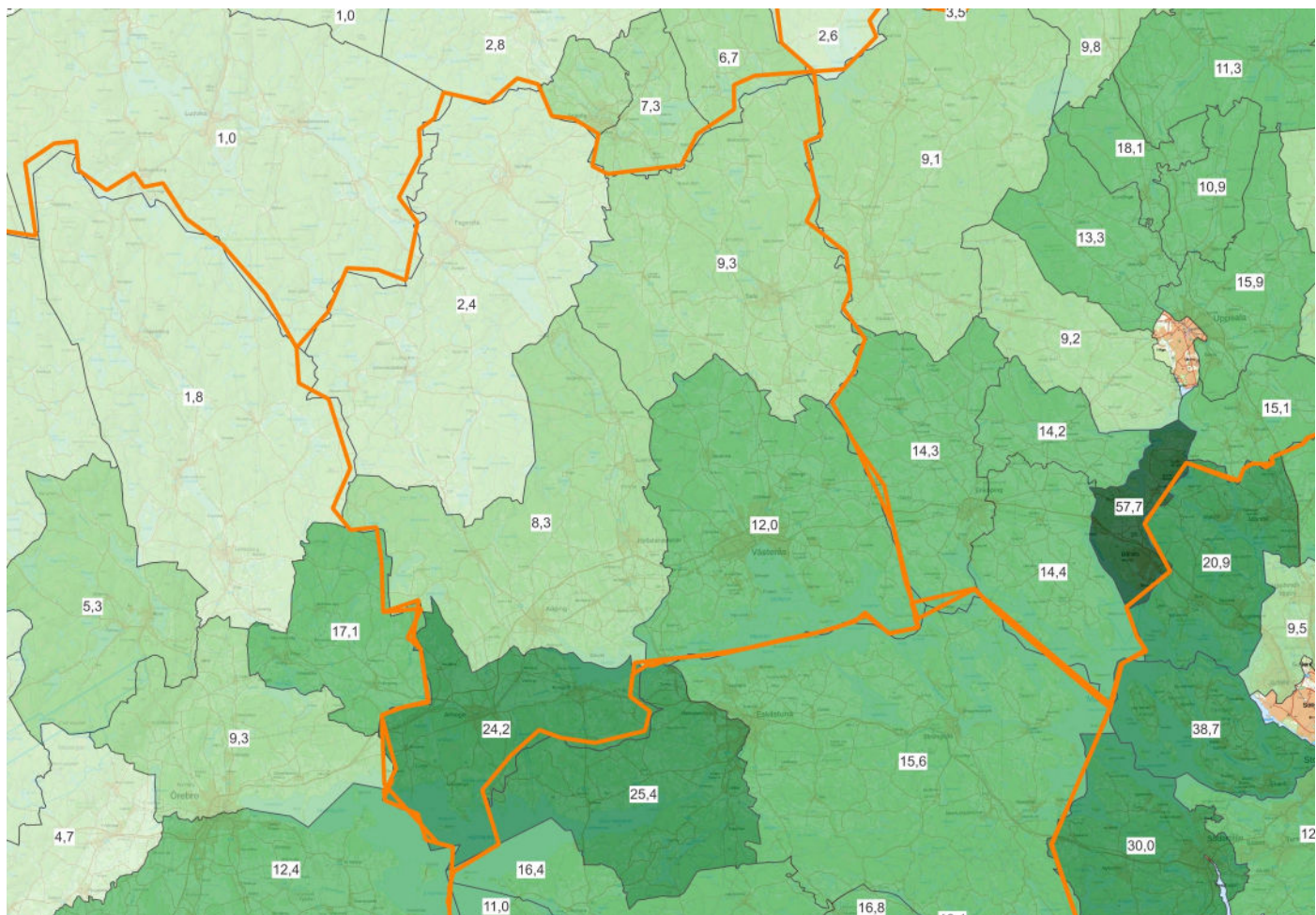
Efter några år med en minskande vildsvinsstam i Västmanlands län har nu antalet fällda vildsvin ökat under 2024-25 med hela 47%. Detta delvis beroende på att det nu jagas vildsvin i svinpestområdet där liten jakt bedrevs 2023-24.

Under våren 2024 och även 2025 var det en god föryngring och med god överlevnad vilket också gjorde att jagade mer vildsvin och fler vildsvin fälldes därför under det senaste året.

Avskjutning Vildsvin

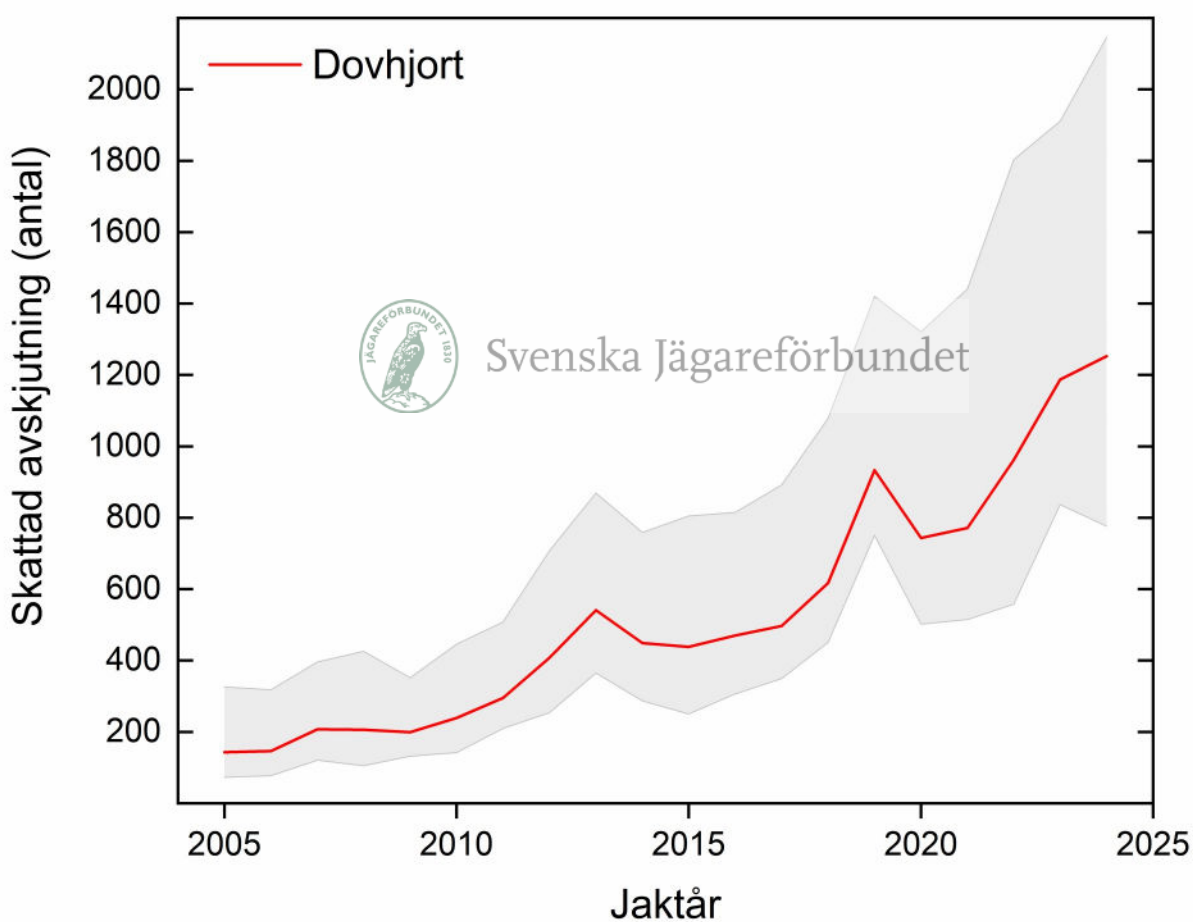

Avskjutningen vildsvin, antal/1000 ha, kretsvis i Västmanlands län jaktåret 24/25.
Källa: Svenska Jägareförbundet viltövervakning

AVSKJUTNING DOVHJORT VÄSTMANLANDS LÄN 2024/2025

Antalet fällda dovhjortar ökar allt mer men dessa fålls fortfarande i bara två av länets jaktvårdskretsar. Det har blivit en allt tätare stam av dovhjort där dessa finns och utbredningen går långsamt. I Västerås fålls de allra flesta dovhjortarna söder om E18 då det finns få norr om densamma. Även i Arboga är främst söder om E18 de finns. Vi har en lång jakttid på dovhjort vilket också bidrar till att fler fålls.

Avskjutningen av dovhjort i Västmanlands län 2005/06-2024/25

Källa: Svenska Jägareförbundet viltövervakning.

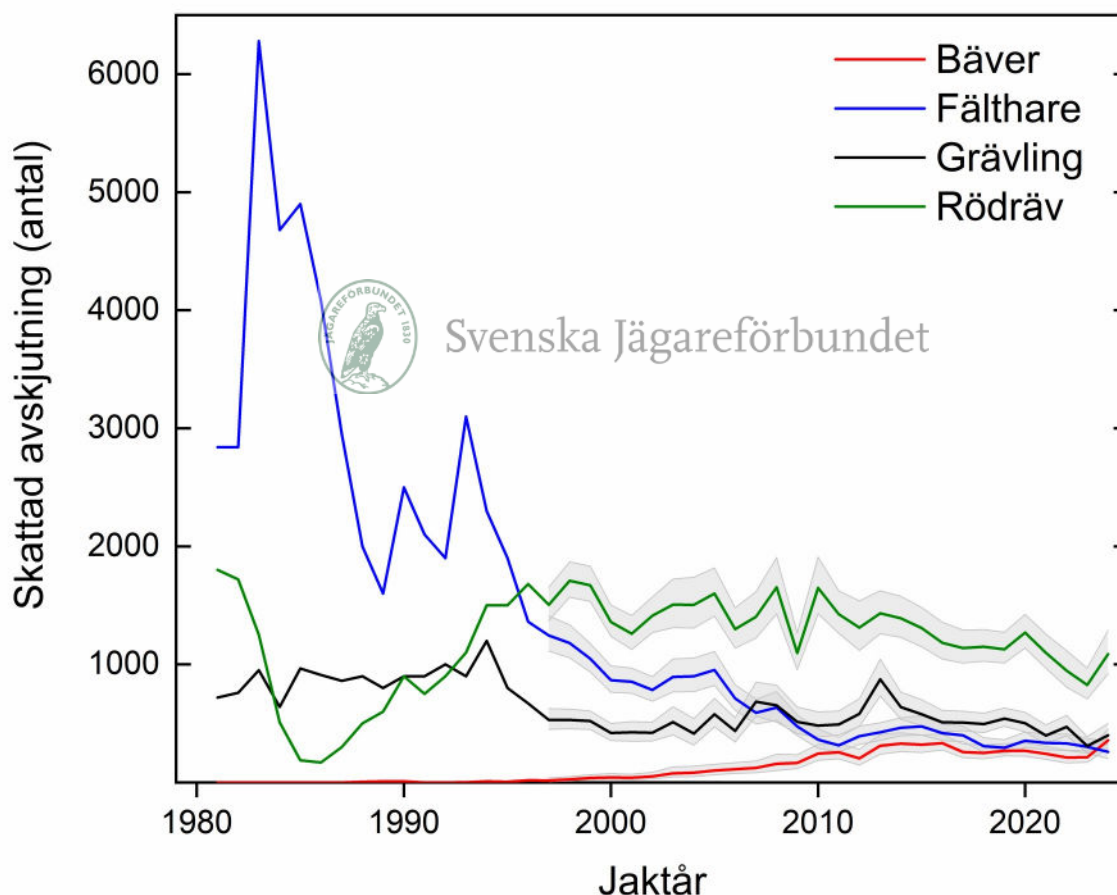
AVSKJUTNING RÖDRÄV, BÄVER, GRÄVLING SAMT FÄLTHARE 2024/2025

Dessa arter jagas i allt mindre omfattning då klövviltet ökat så mycket att jakten fokuseras på dem.

Bäver finns nu över hela länet dock lite glesare i de mer jordbrukstäta områden då det finns relativt lite björk och asp utmed vattendragen som är bäverns huvudföda.

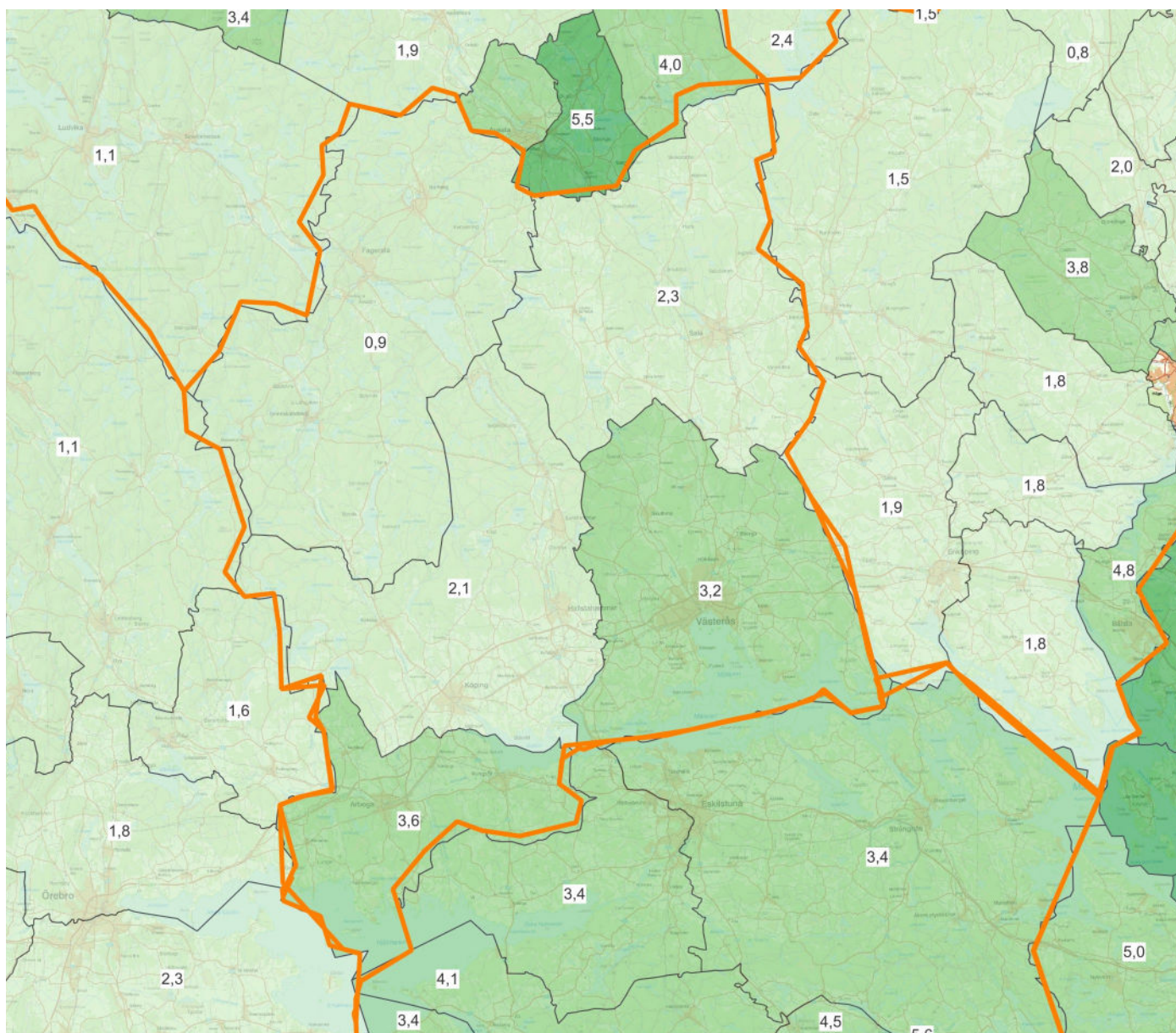
Rödräven har en fortsatt rätt tät stam med få rapporterade fall av skabb. En orsak till mindre jakt är att med länets täta vargstam så törs man inte släppa stövare på samma sätt som tidigare för att jaga räv. Detta gäller även för jakten på hare så antalet fällda harar har minskat mycket jämfört med 80- och 90-talet.

Även när det gäller grävling är det färre som jagar dem men en del tas med fälla runt bebyggelsen.

Avskjutning Rödräv

Avskjutning av rödräv (antal/1000 ha) för respektive krets i Västmanlands län 23/24.
Källa: Svenska Jägareförbundet viltövervakning.

VIKTIGT ATT RAPPORTERA AVSKJUTNINGEN

Att rapportera sin avskjutning är att ta sitt ansvar som jägare för sin jakt och sina viltstammar.

Det är frivilligt att rapportera in sin avskjutning, men om du gör det så bidrar du och ditt jaktlag med bra data till nästa års förvaltning samt till en bättre förvaltning av vilt i vårt län.

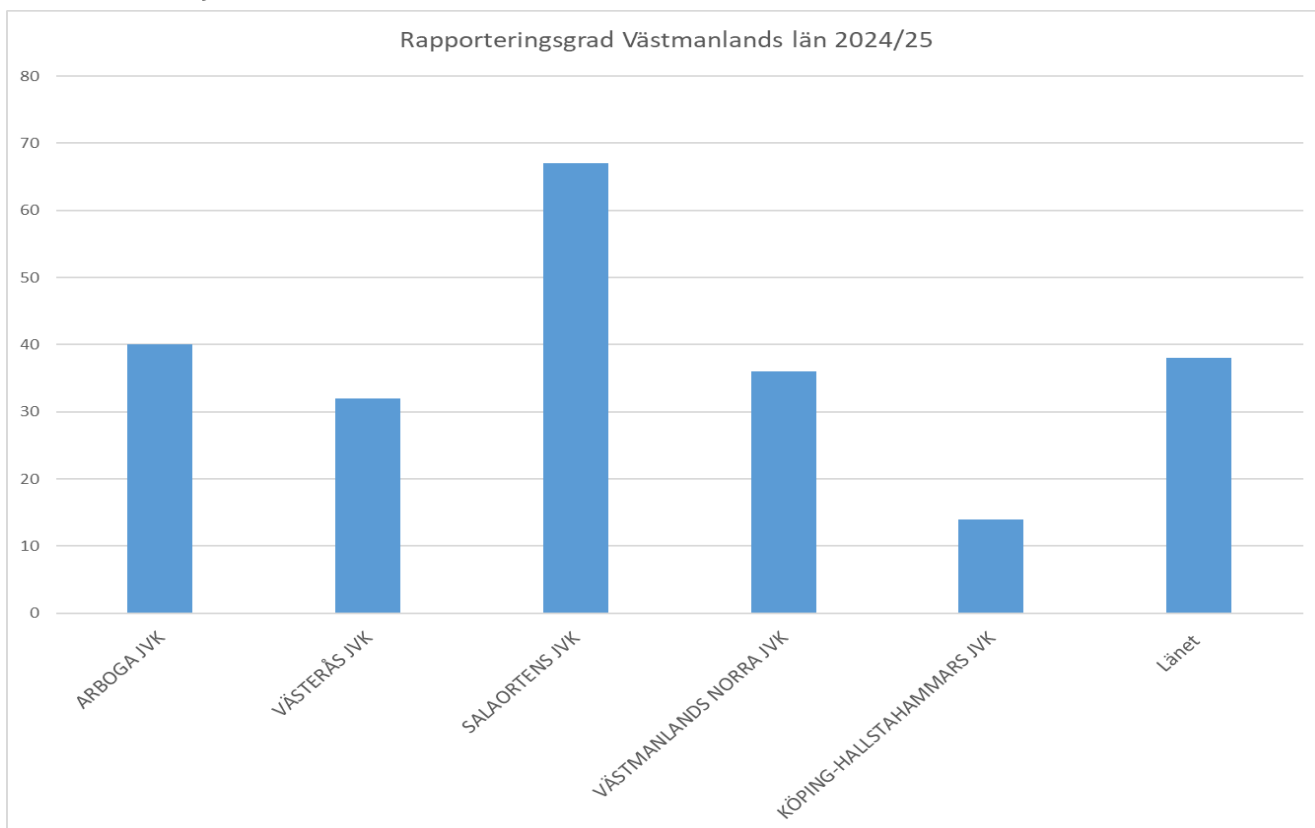
Om du och ditt jaktlag väljer att rapportera in avskjutningsdata så skall ni även rapportera in jaktmarksarealen, Den rapporterade arealen i varje jaktvårdskrets summeras och då erhålls täckningsgraden i rapporteringen för den aktuella jaktvårdskretsen

Vid skattningen av avskjutningen används täckningsgraden som omräkningsfaktor. Beräkningen görs i varje enskild jaktvårdskrets för att på bästa sätt säkerställa likartade vildnadsförhållanden. Den skattade avskjutningen per jaktvårdskrets summeras till länsvis respektive nationell avskjutning.

För att erhålla bra kvalitet på skattningen bör hög rapporteringsgrad eftersträvas i varje enskild jaktvårdskrets.

VÄSTMANLANDS LÄN 2024–2025

Täckningsgraden för jaktvårdskretsarna i Västmanlands län varierar mellan 13 - 66%. Täckningsgraden för hela länet ligger på 38%. Svenska Jägareförbundets målsättning är att nå en täckningsgrad om minst 30% i länets alla kretsar. Om Ni önskar utbildning/information angående hur man rapporterar i Viltdata är det bara att Ni hör av Er till Länsansvarig Jaktvårdskonsulent Lars Björk eller titta på de filmer som finns på www.viltdata.se.

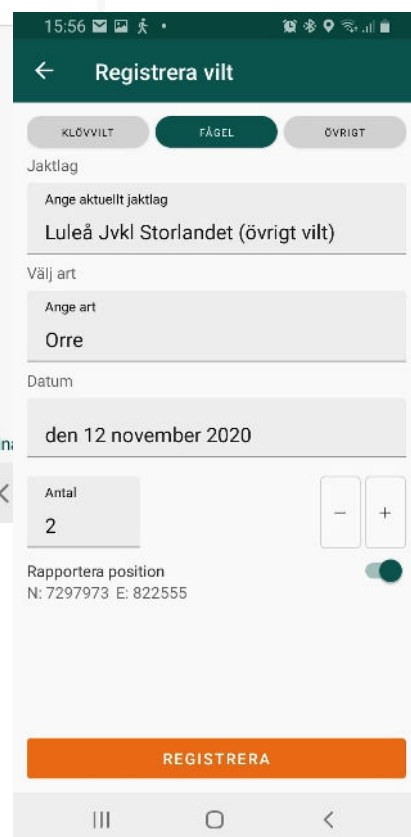
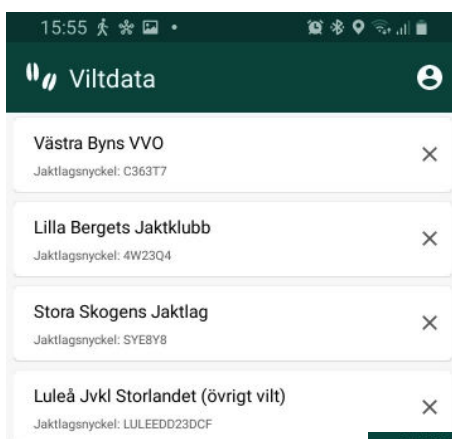
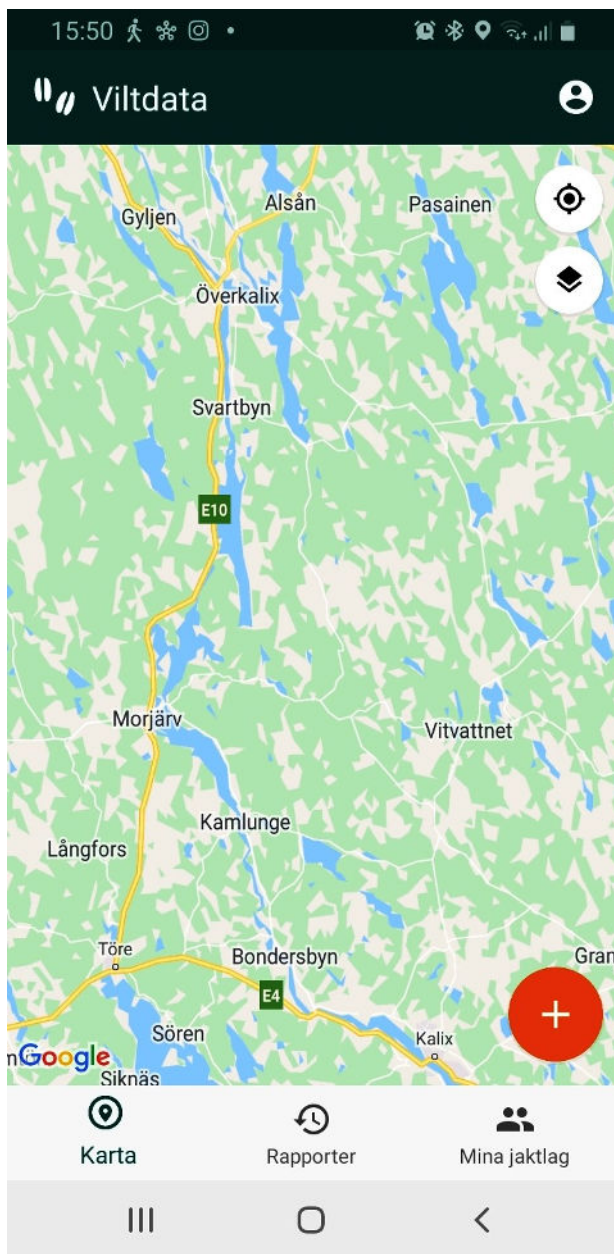

FÖRENKLAD RAPPORTERING MED VILTDATA-APPEN

För att förenkla rapporteringen av avskjutning från den enskilde jägaren till den som ansvarar för sammanställningen av jaktlagets totala avskjutning så har vi nu tagit fram en app. Appen möjliggör för jaktlaget att, på ett enkelt sätt, samla in avskjutning från alla jägare i laget utan en massa telefonsamtal, sms och papperslistor samtidigt som den även förenklar för den enskilde jägaren att hålla koll på sin avskjutning och rapportera den.

Varje jaktlag har en egen kod som delas ut till alla jägare som jagar på marken och som har laddat ner appen till sin telefon. Jägaren uppger koden i appen och får då tillgång till att rapportera avskjutning till det specifika jaktlaget. Om jägaren jagar i flera jaktlag så kan hen enkelt lägga till dessa i appen genom att skriva in koderna för de andra jaktlagen och på så sätt särskilja sin avskjutning på olika jaktlag.

Appen laddas ner i PlayButik (Android) respektive AppStore (Iphone). Använd sökord viltdata. Mer information om hur appen fungerar hittar ni under fliken "Instruktioner" på www.viltdata.se

Svenska Jägareförbundet

Svenska Jägareförbundet är en folkrörelse med 143 000 medlemmar som är organiserade i 22 till förbundet anslutna länsjaktvårdsföreningar. Förbundet bildades 1830 i syfte att rädda viltstammarna samt att främja en långsiktigt hållbar jakt. Svenska Jägareförbundet verkar utifrån en stor respekt för viltet, naturen, människan och samhället som kan sammanfattas i orden hänsyn och balans.

Förbundet har även i avtal uppdrag inom adaptiv klövviltsförvaltning, viltprovtagning, viltobservation, avskjutningsrapportering samt vilt och trafik.

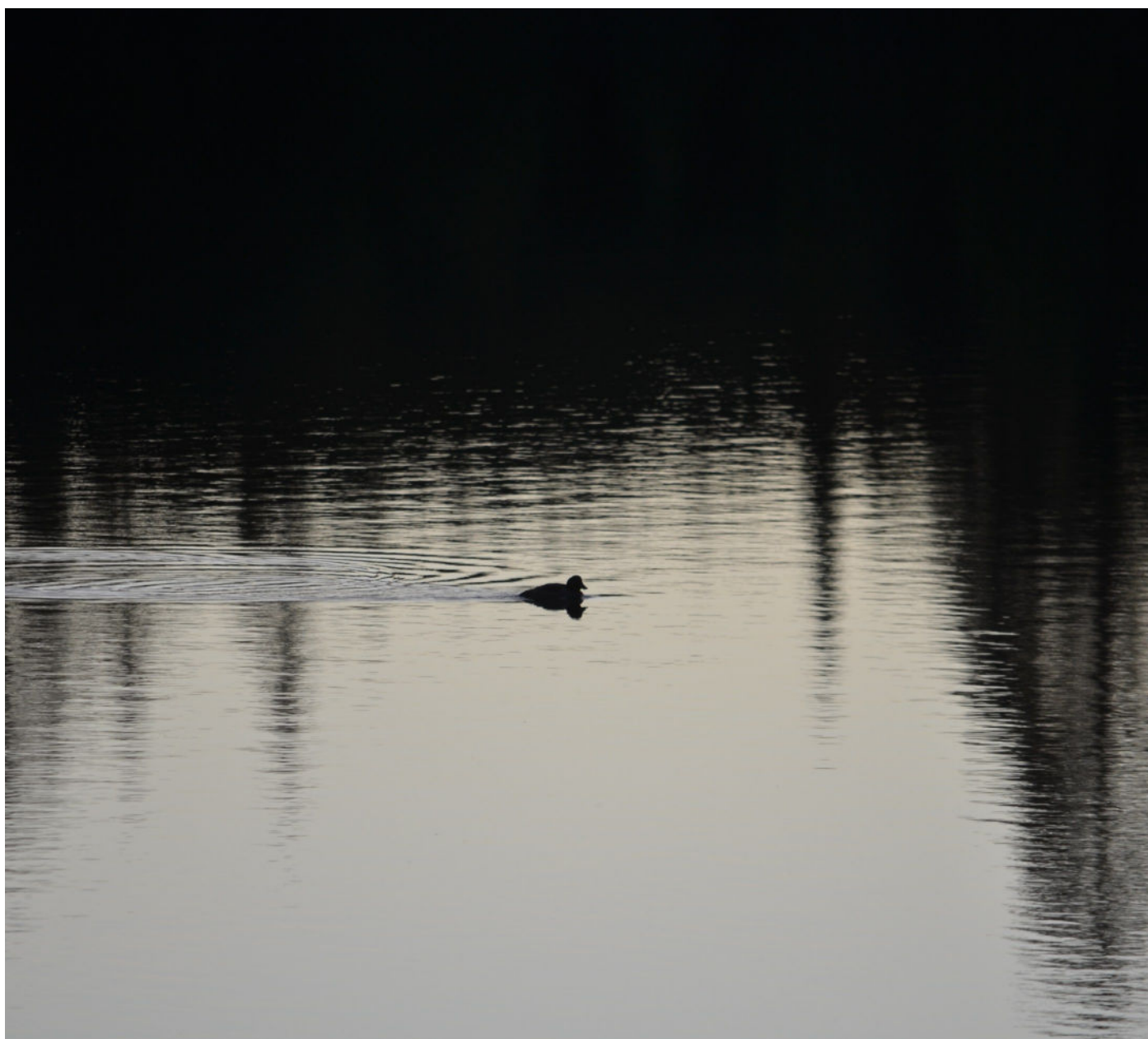

Foto: Lars Björk

Länsansvarig Jaktvårdskonsulent

Lars Björk

lars.bjork@jagareforbundet.se